

BEDENKINGEN BIJ HET HUIDIGE WETSVOORSTEL

'Finaliteit, maatwerk en de kosten

Bij de Tweede Kamer is een wetsvoorstel aanhangig dat grote invloed kan hebben op de juridische acties die de VEB voert. In dit artikel leggen wij uit hoe dit wetsvoorstel collectieve acties en collectieve schikkingen in de toekomst bemoeilijkt.

Wellicht heeft u in de afgelopen twintig jaar aandelen geleased of een woerkerpolis afgesloten. Als ondernemer heeft u misschien een renteswap aangeschaft. In al deze zaken zat de crux van het probleem in onvolledige informatie die werd verstrekt vóór aankoop van het product. De financiële instelling heeft u bij het afsluiten van het contract niet gewezen op de reële mogelijkheid van een restschuld of van een negatieve waarde van een renteswap, noch op het feit dat een groot deel van uw polispremie opging aan kosten voor diensten waarbij u totaal geen voordeel zou kunnen hebben in een realistisch scenario.

Toen dit eenmaal bekend werd, zijn beleggers gaan reclameren bij de bank of financiële instelling. Niet alleen individueel, maar ook collectief. Na interventie van de minister heeft dit in de aandelenleasezaak geresulteerd in de Duisenbergregeling, die in 2007 door het Hof Amsterdam verbindend is verklaard. In de renteswapzaak is door de minister een commissie samengesteld die een 'Uniform Afwikkelingskader' heeft vastgesteld. De (grote) banken hebben zich hier 'vrijwillig' aan gebonden. De woerkerpolisaffaire – *what's in a name* – woekert nog voort.

Ook de aandelenlease-affaire is nog niet ten einde. Zo verzochtte het Hof Den Haag in zijn uitspraak van 12 september 2017 om nu toch eindelijk eens te komen tot een afwikkeling in meer brede zin van het grote aantal beroepszaken over aandelenlease bij datzelfde Hof.

Een mogelijkheid om op snelle manier een regeling te krijgen, is dat de rechter een collectieve schadevergoeding vaststelt voor alle gedupeerden. Die regeling dient dan wel zo goed te zijn dat alle gedupeerden bereid zijn deze te accepteren. Dat was bij de Duisenbergregeling niet het geval. Toen kozen veel gedupeerden – om zowel juridische redenen als wegens de hoogte van de geboden vergoeding – ervoor zich te onttrekken (de zogeheten opt-out). Vele juridische procedures lopen dan ook nog steeds door. Dit was geen efficiënte en effectieve genoegdoening. Een collectieve actie is bedoeld om een einde te maken aan een affaire waarbij velen dezelfde (soort) schade hebben geleden. Wat nu te doen?

DE OPLOSSING: EEN NIEUWE WET?

Het ministerie van Veiligheid en Justitie heeft eind vorig jaar een wetsvoorstel gelanceerd dat deze problematiek zou moeten aanpakken. Dit voorstel, dat nu wordt behandeld in de Tweede Kamer, maakt het mogelijk om collectief schadevergoeding te claimen. De huidige wet laat dit niet toe, maar wel dat de rechter in een collectieve actie een oordeel velt over het handelen van de gedaagde. Nadat deze het handelen onrechtmatig heeft geoordeeld, wordt ofwel een schikking bereikt, ofwel gaan de individuele gedupeerden zelf doorprocederen.

De praktijk uit de aandelenlease wijst uit dat een schikking die niet aan alle juridische fitnesses voldoet, of simpelweg tegen een te laag bedrag is, geen finaliteit voor de gedaagde partij biedt. Er zijn dan te veel

ontevreden gedupeerden die kiezen voor opt-out.

In het wetsvoorstel kiest de wetgever ervoor om naar Amerikaanse snit uit het aantal belangenbehartigers één enkele exclusieve belangenbehartiger te kiezen. Deze zal verder met de gedaagde onderneming onderhandelen, schikken en eventueel procederen. De individuele leden van de achterban hebben alleen na aanwijzing van deze exclusieve belangenbehartiger de mogelijkheid te opt-outen. Zij kunnen dan na een jaar wachttijd zelf een procedure voeren. Zo niet, dan ben je gebonden aan de uitkomst; zowel van de schikking als van het eventuele rechterlijke oordeel.

De VEB vindt het in principe een goed idee om de mogelijkheid van collectief schadeverhaal in te voeren. Minder geslaagd is de keuze voor één enkele opt-out-mogelijkheid, zeker als deze keuze vroeg in het proces gemaakt dient te worden. Nog minder is de keuze voor een exclu-

DE VEB VINDT HET EEN GOED IDEE OM DE MOGELIJKHEID VAN COLLECTIEF SCHADEVERHAAL IN TE VOEREN

